

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 14

от заседание, състояло се на 18.03.2008 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Бойчо Кулински, доц. д-р Лилия Райчева акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Мая Вапцарова, Милен Вълков, доц. д-р Райна Николова.

ОТСЪСТВАЛИ: Стефан Димитров.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Изслушване на Зина Трифонова, която ще представи проекта за изменение и допълнение на ЗРТ, изработен от работна група към МК.
2. Докладна записка от дирекция „Лицензиране”.
3. Докладна записка от доц.д-р Маргарита Пешева относно възможните действия на СЕМ при лицензирането на нови радио- и телевизионни аналогови програми.
4. Докладна записка от дирекция „Правни дейности” относно писмо от ОС на НМС „Техника” – БНТ.
5. Предложение от доц. д-р Лилия Райчева за среща с УС на БНТ.
6. Решение за командировка на генералния директор на БНР във Вилнюс.

Начало на заседанието 10,00 часа, водено от Мария Стефанова, председател на СЕМ, гл. Експерт- протоколист – Михаела Йоргова.

Мария Стефанова откри заседанието и предложи за обсъждане дневния ред.

Маргарита Пешева предложи в т. „разни” Съветът да обсъди дали ще получава пресклипинг, предвид изтеклия отдавна договор с агенция „Фокус”, но **Мария Стефанова** поясни, че въпросът ще бъде обсъден на следващо заседание, тъй като се очаква още една оферта – иначе решението на СЕМ е да има пресклипинг.

Не бяха направени предложения за промени или допълнения и **СЕМ гласува с 8 гласа „за” дневния ред на заседанието.**

ПО ТОЧКА „ПЪРВА”:

При представянето на проекта на ЗИД на ЗРТ от г-жа Зина Трифонова бяха поканени Веселина Петрова и Борислав Шабански.

Зина Трифонова изложи проекта на ЗИД на ЗРТ (вх. № 013-1120-14(07)/18.03.2008 г., приложен към Протокол № 14). На първо място запозна Съветът със схемата на работа. (Припомни за приетата от СЕМ покана на г-н Явор Милушев да се направи опит да се съчетаят двата проекта – на г-жа Нели Огнянова и изработения за СЕМ, за да се стигне до проект, който да бъде внесен в МС. След това са проведени срещи, на малка част от които е присъствала г-жа

Николова като нито тя самата, нито доц. Николова са имали мандат да защитават проекта, внесен в РГ от името на СЕМ. В представения проект е участвала като експерт и ще се спере на новите моменти. Г-жа Трифонова отбеляза, че СЕМ по никакъв начин не е обвързан с представения проект. Доколкото ѝ е известно МК е изпратило проекта на членовете на РГ 18, вкл. и на СЕМ, за да може да бъде изразено становище по него. По същество, най-общо в проекта са направени няколко изменения. По-съществените са три, а останалите са формално редакционни. От съществените промени на първо място е въвеждането на регистър. Съществуващият в момента регистър по чл. 115 се преоформя – превръща се в друг вид регистър. Регистърът има за цел, от една страна – да задължи всички регистрирани да спазват определени изисквания, освен това – да бъдат доразписани правомощията на СЕМ по отношение на надзора спрямо тях. Дават се възможности както за отказ от регистрация, така и за прекратяване на регистрацията чрез заличаване. Освен това, дава се възможност в регистъра да бъдат вписани и допълнителни данни, които дават информация по отношение на собствеността на радио- и телевизионните оператори. В допълнение по отношение на регистъра може да се каже, че в ПЗР се урежда, че всички, които са били регистрирани до момента, служебно се регистрират от Съвета, след като представят съответните документи, които допълнително се изискват по смисъла на проекта. Регистърът има 3 раздела. СЕМ ще има вече надзорни функции върху т.нар. чуждестранни програми, които досега не съществуват в регистъра и не ѝ е известно СЕМ да има правомощия върху тях. Друга цел на въвеждането на регистъра е програмите, които ще могат да се разпространяват чрез цифрови платформи, следва да имат определени ангажименти по спазването на законодателството – освен двете лицензирани български програми, ще бъдат качвани и регистрирани програми, които ще бъдат задължени да спазват определени изисквания. За цифрова лицензия ще могат да кандидатстват само регистрирани програми (по смисъла на проекта). Другата голяма промяна, е свързана с БНТ и с БНР. В текста, който касае тях, БНТ и БНР не получават по силата на закона автоматично издаване на решение от КРС за честота, т.е., по силата на закона те получават право само СЕМ да им издаде лицензия, която да бъде основание за разпространяването им чрез цифрови платформи (must carry е задължително, а е въпрос на правителството или на друг законодателен инструментариум да им се даде правото да бъдат предприятия по смисъла на ЗЕС – това ще се реши допълнително дали чрез Стратегията или чрез подзаконов друг инструмент). Друг по-съществен въпрос е въвеждането на изискванията във връзка с § 9а. Направено е предложение § 9а - лицата, които разпространяват телевизионните си програми, да продължат да излъчват до края на 2008 г. с аргумента, че дотогава могат да бъдат лицензирани аналогови телевизии и това е причината те да прекратят дейността си до 31.12.2008 г. В рамките на РГ са разисквани различни становища. Другите направени промени – по-прецизно са изписани ангажиментите във връзка с авторските и сродните права. Това е по изискване на МК. Въведени са глоби и имуществени санкции, както по отношение на регистрираните оператори (когато не спазват изискванията на закона), така и за лица, които извършват без лицензии или без регистрация дейност, която следва да бъде лицензирана, съответно – регистрирана. КРС служебно предоставя информацията по отношение на първия етап – не е необходимо искане от СЕМ на информацията относно честотите. Конкурсните книжа и критериите по конкурса за цифрови лицензии са малко по-подробно изписани и са малко променени. По отношение на чл. 105 – кои субекти могат да кандидатстват за издаване на лицензия, има известна промяна в текста. За аналогово лицензиране могат да кандидатстват физически лица и (ЕТ) и юридически лица, регистрирани по съответното законодателство. Премахнато е изискването на ЗРТ това да бъдат лица, които са регистрирани по съответното

законодателство като търговци. Същото се отнася за цифровото лицензиране, само че при цифровото се добавя още едно изискване .- лицата да са регистрирани (да са вписани в публичния регистър). Другата промяна е в чл. 105, ал. 4, т. 9 – текстът, свързан с конкуренцията. Премахната е КРС, като орган, който определя съответни пазари, тъй като няма такъв пазар вече. Най-общо това са направените промени и г-жа Трифонова е готова да отговаря на въпроси.

След това представяне **Мария Стефанова** даде думата за изказвания и на съветниците и на присъстващите експерти. Преди да бъдат обсъждани операторите по § 9а, (предвид интереса, който предполага, че проявяват съветниците към темата) помоли г-жа Трифонова да обясни по-подробно за регистъра.

Зина Трифонова обясни, че идеята е (припомни за процеса на подготовката на проекта, изготвен като резултат от съвместната ѝ работа със СЕМ: стигнало се е до етап, в който е обсъждано, че програмите, които са в момента и операторите, регистрирани в момента по чл. 115 от ЗРТ, нямат почти никакви задължения във връзка със ЗРТ. СЕМ не би могъл и няма подходящ инструментариум за въздействие върху тях. В тази връзка заедно е разискван текст, свързан с въвеждането на обща лицензия по отношение на регистрираните програми). Режимът в момента е много близък – наистина не се предвижда обща лицензия, но законът въвежда изисквания по отношение на тези програми. Основната причина е да има някаква степен на равнопоставеност между тези български програми, които трябва да минат през конкурси, и трябва да докажат, че действително са най-добрите, за да стигнат до издаване на лицензия от СЕМ. Останалите, по избора на мултиплекс предприятието, са изключително облекчени (те трябва да са заявили в СЕМ, че имат програма, като Съветът автоматично ги регистрира). Доколкото ѝ е известно, няма случай, в който по действащия закон СЕМ да е отказал регистрация – ЗРТ не предвижда изрично правомощие на СЕМ да откаже някой да бъде регистриран. На въпрос на **Мария Стефанова** относно гаранциите, че в новия текст има равнопоставеност между тези, които се регистрират и минават през конкурси, и тези, които само се регистрират, Зина Трифонова отговори, че не може да има за това пълна гаранция. Направен е опит „ситото“ да бъде въведено на малко по-ниско ниво, т.е., на по-ниска плоскост СЕМ да вписва в регистъра, тези, които отговарят на изискванията на Закона; да има възможност да им откаже такава регистрация, а от регистрираните, да избере най-добрите, за да могат да бъдат разпространявани чрез цифрова платформа и да получат лицензия за българска програма за това.

Маргарита Пешева постави въпрос – дали това не означава, че се нарушава равнопоставеността на стопанските субекти съгласно чл. 19 на Конституцията на Р България; второ – проблемът, който обстойно е обсъждан и на семинара в Боровец: въвеждането на два различни метода за получаване на лицензия, респ. разрешение, при ограничен ресурс (наземната цифрова телевизия оперира с ограничен ресурс) един път – за българските програми се въвежда конкурс (те са ефирни програми), втори път – за останалите две програми могат да бъдат чужди или български, които се избират от СЕМ от публичния регистър, т.е., въвежда се втори инструмент, който е без конкурс. Тук вижда известно противоречие и не знае как ще реагира средата (неправителствените организации), но вероятно трябва да се потърси механизъм, който да въвежда за съответната платформа един и същи инструмент (за кабел и сателит – регистрация; за ефир – конкурс или търг). Кагота става въпрос за ефир (макар да става дума не за аналогова, а за цифрова платформа) се въвежда и конкурс и регистрация (това е записано в чл. 116д).

Мария Стефанова допълни въпроса, като отбеляза, че тези, които ще се явяват на конкурс, ще се борят за това, СЕМ да ги посочи като 2 задължителни български програми, на някой мултиплекс?

Зина Трифонова отговори на първия въпрос – относно казаното за чл. 19 от конституцията. Не разбира за каква равнопоставеност става дума; не вижда какво ще е нарушението на чл. 19 от конституцията. Не вижда къде съществува такава очебийна неравнопоставеност, че чл. 19 ще бъде нарушен. Според чл. 19, ал. 1 от конституцията на Р България – законодателството следва да поставя еднакви условия за стопанска дейност. Не разбира къде са различните условия за стопанска дейност. В случая става въпрос за всички регистрирани, които бъдат избрани от мултиплекс оператора, а не от СЕМ, ще могат да бъдат качени от мултиплекс оператора (на базата на неговия избор и на това, че е вписан в регистъра). Той е частно предприятие.

Лилия Райчева отбеляза, че в СЕМ постъпват заявени желаниа за смяна в условията на лицензиите от лица, които са препродадени. Затова разширявайки въпроса на г-жа Пешева, смята, че се създават наистина два режима за един единствен способ на разпространение – ефирен, макар и по цифров път. Способът е един, но има два входа – единият е чрез конкурс (централен вход), а другият (задан вход) с пари. В случая не вижда някой, който да е разумно мислещ в този бизнес да решава да се явява на конкурс, а след година и половина регулаторът да се отказва (с едни, според нея – смешни мотиви) от обявяването на този конкурс и този кандидат нито ще излъчва, нито ще е валиден участник в конкурса, докато другите ще се качат на мултиплекса. На различни нива е коментирано, че тази философия е сгрешена и не вижда смисъл да се измислят „междинни станции” (регистри). Не знае колко бързо от съществуващите 200 регистрирани оператори един регулатор ще направи мониторинг, ще огледа всичките документи и ще реши кой има право, за да разпространява. Това смята за неработещи и несправедливи предложения.

Зина Трифонова напомни на Съвета, че в края на м. януари механизмът е бил същият – дори по-либерален, по отношение на другите две програми (дори не е съдържал регистър). Тогава Съветът е приел проекта, в който това се е предвиждало. Вероятно нещо много драматично се е променило за два месеца и съветниците вече не възприемат подхода, възприет от тях преди два месеца. Г-жа Трифонова напомни (тъй като явно съветниците считат, че трябва да има лицензии за всички), че в ЗЕС такъв подход няма, но няма и пречка да се промени ЗЕС. Отбеляза още, че бизнесът е на коренно противоположна позиция – счита, че всички оператори трябва да бъдат регистрирани и никой не трябва да бъде лицензиран. Напомня на съветниците, че представеният вариант е компромисен и, че в повечето от европейските страни е възприет принципът на регистрирането (приведе пример – във френския закон е написан списък на програмите, които могат да се разпространяват, като единствената състезателна процедура е свързана с това, че те трябва да се състезават за честотата – друг конкурс няма). В случая е направен компромис – СЕМ да може да лицензира поне две, а останалите да бъдат пак от Съвета регистрирани, но да бъдат по избор на предприятието. Това е свързано с търговския интерес на предприятието. Не бива да се забравя, че цифровите платформи ще се сблъскат с тежка конкуренция на българския пазар. Самият цифров оператор има интерес да си подбере освен двете програми, които Съветът ще посочи, (защото те са важни за обществото ни) да избере и още две, които са атрактивни, които да привлекат зрителя на негова страна и затова му се оставя правото да избере регистрираните; затова се търси компромис между двете.

Лилия Райчева отбеляза като реплика, че дори този оператор да няма тези ограничения, които са изкуствени и се предлагат, а да може да качи 4 от най-атрактивните световни програми на тази платформа, той пак ще бъде в „минусова позиция” по отношение на кабелния оператор,

който освен тези 4, ще е качил и още поне 204 програми. Освен това не бива да се забравя „бурната дейност“, която се очаква скоро да се развие на тези оператори, които ще предават мобилна телевизия, а също и интернет телевизия. Затова дори и мултиплексът да стартира през м. юни (което е известно, че е невъзможно), максимумът програми, дори да не минават през Съвета, който може да има, са 12. Единствената логика е да има справедлива и равна възможност за вход. Това е технология на разпространение – сменя се единият вид разпространение (аналоговият) с цифрово разпространение. Лилия Райчева не вижда логика защо в цифровото разпространение отново да се въвежда двоен режим. По отношение на френския закон, който е цитирала Зина Трифонова, вероятно той е свързан с цифровото разпространение. Предполага, че във Франция е имало дълго време практика на аналогово лицензиране, т.е. имало е практика на законно съществуване на програми, които са минавали през конкурс. В България това не се е осъществило и до началото на следващата година няма да може да се осъществи. Проблемът е, че се създават неравноправни условия и не вижда какъв е смисълът от конкурси, след като няма да има интерес кандидатите да се явяват. Още един въпрос – във връзка с БТК, която разпространява на своя мултиплекс програми, без да има разрешение, нито действащ нов закон. Пита какво следва да направи СЕМ, при положение, че БТК поиска Съветът да посочи кои 2 български програми да разпространява. Смята, че се върви към затъване в една каша – или има правила, или има възможности да се заобикалят тези правила.

Мария Стефанова е на мнение, че РГ и г-жа Зина Трифонова (като част от нея) са се опитали да мислят стратегически. Лилия Райчева може и да не вижда смисъл на този етап, но в бъдеще или народните представители или времето ще опровергае дали те са мислили в правилната посока. Относно репликата на Лилия Райчева за 12 програми на 3 мултиплекса, категорично възразява това да е така, защото още не е уточнен форматът, на който ще излъчват тези мултиплекси. Дали ще бъде MP2 или ще бъде MP4, това зависи от всеки един мултиплекс поотделно. По отношение на входа – съгласна е, че трябва да бъдат равнопоставени, но отново обърна внимание върху обществения интерес – кой и къде ще защитава общественият интерес, ако не СЕМ. Важното е да се мисли дългосрочно – дали ще проработи или не, защото сега действащият ЗРТ (добър или лош), но вече десета година работи. Установяват се все повече пропуски, както и, че е остарял законът, но за тези 10 години е свършил работата си.

По отношение на въпроса на Лилия Райчева за БТК, **Зина Трифонова** обърна внимание, че в момента не се дискутирала конкретен казус, а проект. Иначе, конкретният казус може да бъде разгледан.

Бойчо Кулински постави въпрос относно регистъра. Според него, тъй като не става въпрос за механично пререгистриране на операторите в СЕМ, предполага, че ще има допълнителни нови критерии, което означава пресяване – няма всичките оператори механично да се пререгистрират, така че смята, че ще има критерии за качество. Би искал да получи отговор и относно държавния мултиплекс – очаква да чуе докъде са стигнали дебатите по този въпрос.

Преди да бъде отговорено на поставените въпроси, **Маргарита Пешева** отбеляза с реплика, че наистина всички текстове Съветът е приел с консенсус (по повод обръщението на г-жа Трифонова към съветниците), но в резултат на този законопроект всички заинтересовани институции, които имат отношение, трябва да дадат становище. Наистина много дълго се обсъжда този законопроект и не вижда нищо страшно, когато възникват нови въпроси или съмнения. Трябва много спокойно да се гледа на тези неща. Станало й е ясно от обясненията на г-жа Зина Трифонова, че равнопоставеността се въвежда между всички кандидати, които са влезли в публичния регистър за останалите две програми. От тази гледна точка няма нарушение

на чл. 19 от Конституцията. Би искала да попита във връзка с § 29 – относно операторите, които излъчват по § 9а от ПЗР на ЗРТ (с. 14 от проекта) за записания срок „не по-късно от 31.12.2008 г.“ Дали това означава, че СЕМ трябва да излезе в своето становище с позиция, че поддържа или не поддържа тази дата. Възможно е до 31.12.2008 г. да не бъдат извършени съответните конкурси за тези честоти и да влязат в I и във II фаза на първите национални мрежи и следователно, дали тогава те трябва автоматично да бъдат закрити според предложението на МК. Личното ѝ мнение е, че не е в обществен интерес подобно закриване – особено на телевизиите, които отдавна работят и са разработили съответните регионални или местни пазари и без да бъдат проведени конкурси за цифрова телевизия, да бъдат автоматично закрити. Смята, че това не е в обществен интерес, още по-малко би било в позицията на един правоприлагащ орган, какъвто е СЕМ. Нейната позиция винаги е била една и съща – Съветът не бива да се намесва в политиката на законодателя по отношение на операторите, излъчващи на основание § 9а, защото § 9а е създаден от политическата класа, за да бъде лишен СЕМ от правото си да лицензира. От тази гледна точка пита дали това се има предвид от РГ в МК.

Зина Трифонова пристъпи към отговор на поставените въпроси по реда на задаването им. На въпроса на г-н Кулински – пререгистрацията, която се предвижда, е почти механична. Единственото ограничение е свързано с това, че трябва да се добавят документи. С реплика се обърна към доц. Николова – наистина това не е регистърът, за който е говорено (за собствеността), и същевременно с това в него се съдържат елементи, свързани със собствеността. В чл. 111 се въвеждат текстове, които дават възможност „да се вдигне леко завесата“ и във връзка със собствеността, която е на операторите – това е нещо сравнително ново и операторите, които не представят изискуемите по проекта документи, няма да бъдат регистрирани в публичния регистър служебно, т.е. който не представи изискуемите по закон документи, няма да бъде служебно регистриран в регистъра. Друго – оттук нататък се връща онова правило, че който е регистриран по чл. 115, но същевременно с това не е осигурил разпространението на програмата си, неговата регистрация се заличава. В този смисъл, ще има известен елемент на оценка от СЕМ, но той няма да бъде по целесъобразност, а по-скоро – ще бъде свързан с това дали са представени изискуемите по закон документи или не. По отношение на казаното от доц. Пешева – разбира се, че СЕМ може да изрази своята позиция и тя е изключително важна и разбира се, че тя може да бъде различна от всичко казано досега. Представеният проект не е на РГ 18 – той е на РГ към МК (Нели Огнянова, Зина Трифонова, Петър Рендов, Десислава Преображенска – това са колегите, участвали в работата на представения проект) РГ 18 са всички онези, които участват във връзка с евроинтеграцията към МК – тя отговаря за аудио-визуалния процес пред ЕС. В този смисъл, там могат да се изразят становища на СЕМ, на АБРО, на всички, които участват в тази работна група. След това едва проектът ще бъде изпратен по чл. 58 – през съответните министерства, отново до СЕМ, за да може Съветът да си даде официално становище по проекта. Съветът има възможност за изразяване първоначално становище по този проект. В този смисъл, мнението на СЕМ може да бъде изразено и вероятно ще бъде чуто, тъй като СЕМ има практиката по прилагането на този закон. СЕМ е наясно и трябва да знае къде има проблеми. Освен това, по отношение на § 9а, СЕМ може да си изрази становището, че такъв текст, като § 9а изобщо не трябва да има, както и как трябва да изглежда този текст. По отношение на държавния мултиплекс отговори, че в проекта не се предвижда КРС да издаде по силата на този проект разрешение на БНТ за изграждане на мултиплекс. Предложението това да не случва е поради факта, че когато този проект стане закон, според нея, а и според всички останали, той няма да има живот повече от 2 години. Трябва да има нов закон, който да възприема изискванията на директивата за аудио-визуалните

услуги, според която има двегодишен период за всички държави-членки да приведат в съответствие националните си законодателства с изискванията на тази директива. Това е причината, поради която този законопроект (влизайки в ЗРТ – имплементирайки се вътре), да няма повече от 2 години живот (това е условно – в български условия това може и повече да се проточи). В рамките на 2 години вторият етап по цифровизацията според плана на МС, няма да бъде достигнат, а едва във II етап са предвижда да се даде държавен мултиплекс - с оглед да не се натоварва сега този проект с много напрежение.

Людмил Стайков счита проекта за изменение и допълнение на ЗРТ за много сериозен и за този етап – убедителен проект. Смята, че е балансиран и, че е отчетено много от казаното на тази маса и съобразено с дискусиите, които се провеждат на различни нива и различни равнища. Ще бъде несправедливо Съветът да не го оцени положително. Акад. Стайков ще гласува за това предложение – както е направено(по-добре е да има едно изменение и допълнение, отколкото да няма такова и да продължат безкрайни дискусии и безкрайни разговори. Счита, че е по-добре „някакъв закон, отколкото никакъв закон”. Динамиката на развитието в България е такава, че ако се наложи да бъде променяно, ще се промени много бързо – ако някаква клауза или нещо не сработва съобразно обществената потребност и обществения интерес; има законовите форми то да бъде коригирано, независимо, че е вече прието. Позволяват го законовите правила в страната. Потвърждава, че е удовлетворен от представения проект и ще гласува за него.

Бойчо Кулински също приема като цяло проекта в този му работен вариант. Смята, че след обсъждането му в РГ положително са били оценени дадените от СЕМ предложения. В личен план обаче, не е съгласен с поставения срок за операторите по § 9а. Според него, този проблем, който отдавна се обсъжда в медийната среда, от дълго време дава своите отрицателни плодове (които Съветът бере). Затова смята, че СЕМ, като орган, създаден от законодателя, е призван да спазва § 9а, да спазва ЗРТ. Параграф 9а е творение не на СЕМ, а на законодателя и Съветът не може да не се съобразява с него, но не може да бъде и инициатор за срока, до който той да действа. Това е работа на законодателя. СЕМ не трябва да се намесва в неговата работа. Още, убеден е, че СЕМ не е създаден, за да цензурира и съкращава програми; обратното - да дава програми на аудиторията, на хората, които искат да има по-голямо разнообразие в радио- и в телевизионния пейзаж в страната. Ако посоченият срок влезе в сила, смята, че ще се получи един вакуум. Затова не е съгласен с фиксирането на този срок.

Маргарита Пешева поддържа казаното от г-н Кулински. Отбелязва, че се получава парадокс съгласно ЗЕС – дава се право на регулаторния орган до 31.12.2008 г. да осъществи лицензиране върху аналогова платформа на нови телевизионни програми (за честотите, които остават извън зоната на цифровия план), а същевременно с промяна на ЗРТ на онези, които са получили „временна търпимост” от законодателя чрез § 9а, пак до 31.12.2008 г. трябва да бъдат спрени. Според нея това не е в обществен интерес. В обществен интерес е извън зоната на плана СЕМ наистина да осъществи лицензиране за свободните честоти, които не влизат в I и във II фаза и да не се ангажира Съветът с този срок.

Милен Вълков е удовлетворен от представения проект и ще го подкрепи с едно уточнение – според него в § 29 срокът „но не по-късно от 31.12.2008 г...” стои като лепенка. Не вижда какво налага това да присъства или поне той не е убеден. В това отношение поддържа преждеговорившите. Като цяло приема проекта и ще го подкрепи.

Мая Вапцарова се присъединява към мнението на Милен Вълков и ще го подкрепи.

Зина Трифонова припомни, че при обсъждането в СЕМ този текст е съществувал, но без да е фиксиран срок. Тогава съветниците са решили, че това е работа на законодателя и да не се

зачеква в проекта (което е воля на СЕМ) и тогава е махнат този текст. В настоящия проект текстът съществува с добавката за срока – 31.12.2008 г. Аргументът за това - ако наистина е воля на държавата да има цифровизация, т.е. да има цифрова телевизия, интерес от това да има цифрова телевизия трябва да имат всички играчи на пазара. Докато има § 9а, цифровизацията ще бъде много трудно нещо. По тази причина в проекта има този текст със срок 31.12.2008 г.

Мария Стефанова има някои забележки към този текст, но припомни както на себе си, така и на СЕМ, че това е сборен текст от предложенията на Съвета и от предложенията на МК. Оттук нататък, смята, че не се налага СЕМ да гласува тези текстове, защото тепърва проектът ще бъде обсъждан в РГ 18, където всеки (вкл. и СЕМ) може да добави предложения към така направените предложения. Ако бъде възможно всички възражения на съветниците да бъдат обобщени в становище от името на СЕМ, могат да попаднат в тази РГ. Ако ли пък не – всеки един експерт или член на регулатора е свободен да направи своите бележки. След казаното г-жа Стефанова даде думата на Веселина Петрова и на Борислав Шабански.

Веселина Петрова има някои чисто редакционни бележки по отделни разпоредби – най-вече свързани с регистрацията. Един от въпросите ѝ е свързан с чл. 125, ал.1, т. 3, където е предвидено, че лицата, които желаят да създават радио- или телевизионни програми, следва да спазват следните общи изисквания – в т. 3 „закрила на здравето и интересите на непълнолетните и малолетните”. С оглед съответствието на тази разпоредба с чл. 17, ал. 2 предлага да бъде само „закрила на малолетните и непълнолетните”. Още – в ал. 4 на същия текст, където е предвидено, че СЕМ може да откаже регистрацията, когато за лицето са налице обстоятелства по чл. 105, ал. 4, следва да се има предвид разпоредбата на чл. 122, която е свързана с отнемане на лицензиите – в т. 3 (където е предвидено при установяване на неверни данни в декларациите по чл. 111) пак с оглед уеднаквяването им предлага или в чл. 122 т. 3 да се промени (което смята за по-добрата редакция): „за лицето са налице обстоятелства по чл. 105, ал. 4”, или в новия текст да се копира текста на чл. 122, т. 3. Предлага това, тъй като не могат да бъдат различни основанията за заличаване на регистрации и за отнемане на лицензия. На следващо място – при прекратяване на лицензията (в чл. 121, ал. 1, т. 3) би могло да бъде включен и текст „при прекратяване на физическото лице ЕТ..”, тъй като в практиката на СЕМ е имало случаи, когато Съветът не може да вземе решение за прекратяване на лицензията при наличие на обстоятелството прекратяване на ЕТ. На следващо място, отново в чл. 125а, ал. 6 е предвидено, че регистрираният оператор е длъжен да уведомява СЕМ за условията, мястото и начина на разпространението, програмното време, както и за всяка промяна в тях в 14-дневен срок, а в следващия текст – чл. 125б, ал. 3 е предвидено, че при промяна на вписаните в регистъра обстоятелства по ал. 1 регистрираният оператор е длъжен да заяви настъпилата промяна в СЕМ в 30-дневен срок от настъпването ѝ. Струва ѝ се, че същият срок следва да се запише и в чл.125а, ал. 6 (да не е 14-дневен срок, а 30-дневен, за да може операторите да реагират). По-нататък, в чл. 126а, ал. 3 е предвидено, че при нарушение на изискванията по чл. 125а, ал. 1, както и за нарушения на заявените от регистрирания оператор програмни проект, концепция, профил и т.н., да се налага имуществена санкция от 3000 до 10 000 лева . С оглед разпоредбата на чл. 126 смята за висока санкцията от 3000 лева. На последно място, по отношение на регистъра смята, че работната група трябва да помисли срока, в който СЕМ трябва да приведе в съответствие водения регистър – струва ѝ се кратък срок от 1 месец. Предлага да обмисли срок поне от 2 месеца СЕМ да си приведе в съответствие регистърът – това на практика е нов регистър, който ще се води от Съвета. Относно дефиницията на българска програма (дадена в т. 34) смята, че както е дефинирана, СЕМ би се затруднил да определи дали програмата е изключително или преобладаващо насочена към аудиторията в Р

България. Не възразява срещу така дадената дефиниция, но от чисто практическа гледна точка смята, че ще е доста трудно да се определи.

Борислав Шабански отбеляза в началото на изказването си, че задачата от м. септември м.г. е била ЗРТ да бъде синхронизиран със ЗЕС. В случая е представен вариант, с който не смята, че се получава синхронизацията и, че много трудно ще проработи, ако остане в този вид. Счита, че има съсредоточаване върху допълнителни неща – по-специално, върху регистрацията на операторите. Доколкото е запознат, мултиплексите няма да бъдат MP2, а ще бъдат MP4, което означава 6 програми. Първият му въпрос към г-жа Трифонова е свързан с чуждестранните програми, които влизат в регистъра – дали те ще имат право да бъдат разпространявани на търговски принцип от предприятието, което има цифрова платформа. Пита какво би се получило, ако СЕМ проведе конкурс за определяне на обществено значими програми, необходими, полезни на обществото, и издаде 2 такива лицензии (изключително тежки за реализация – най-вече от финансова гледна точка), и в същото време се появи една чуждестранна програма от ЕС (примерно с религиозно съдържание), която по силата на сключен търговски договор започне да разпространява своята продукция на мултиплекса. Друг пример – програмата XXL, влиза в регистъра на търговски принцип и се разпространява на мултиплекса, т.е., текстът дава възможност да се случат тези примери. И всичко това - сравнено с обществено значимата програма, която е минала през конкурс. Друг пример – едно българско юридическо лице, ако вземе, при спазване на авторското право интелектуалната собственост, правата от 4-те най-атрактивни профила програми (информационен, филмов, спортен и музикален – конкретно: „Евроспорт”, BBC или CNN, където има български версии, НВО, или Hallmark и MTV или др., и бъде направено една интегрирана програма) според текстовете в проекта се говори за регистрирани програми (точното наименование трябва да бъде регистрирани оператори) .Може да посочи още немалко практически примери, които не са обхванати от текстовете и те ще създадат порблеми, тъй като тези случаи не са обхванати нормативно. Затова счмта, че тази част от проекта за закон (т.нар. регистрационна) не обхваща практиката а е осъществена малко „кабинетно”, което ще създаде известни проблеми.

Зина Трифонова отговори на дадените от г-н Шабански примери, че тази чуждестранна програма ще трябва да бъде регистрирана от СЕМ. Направи някои уточнения. Първо, процедура има, но явно не е разписана достатъчно ясно, за да бъде прочетена като процедура. Второ – според Зина Трифонова, именно такава е била целта: точно чуждестранните програми, които се възприемат на територията на Р България да бъдат обхванати от регулация, т.е. СЕМ да има механизми за въздействие. Именно Р България (и по Директивата) отговаря , като страна-членка за съдържанието на тези програми, които се намират под юрисдикцията на Р България. В този смисъл СЕМ трябва да има не само поглед върху тях, но трябва да има и други правомощия и има, така както е предложен текстът. Освен това оценява, че г-н Шабански правилно е разбрал разликата между регистрирана програма и регистриран оператор. Целта е да бъдат регистрирани всички програми, които се разпространяват на територията на Р България. Отбеляза още (а така е и учила в университета), че нормата (особено законовата норма) е абстрактно правило за поведение; нормата няма за цел да регламентира изключения. Предлага, ако е възможно, Съветът да възложи на г-н Шабански да посочи текстове, които произтичат от практиката (естествено е тя да не познава така добре практиката).

След представянето на проекта от г-жа Трифонова, като ѝ изказа благодарност от името на Съвета, **Мария Стефанова** отбеляза, че Съветът трябва да вземе решение дали ще излезе с общо становище в РГ 18 или няма да излиза с общо становище.

Маргарита Пешева е на мнение, че Съветът трябва да има поне финално становище, тъй като пътят ще бъде дълъг. Не е задължително то да бъде внасяно в РГ 18, но самият закон задължава СЕМ да дава становище по законопроекти. При положение, че инициативата за писането на този проект е била на СЕМ и при положение, че СЕМ е поканил г-жа Трифонова и голяма част от разгледаните текстове са минали през внимателни и дълги обсъждания в СЕМ, би било редно Съветът да не се отказва от правото си да даде общо становище (стига да успее да постигне консенсус по основните моменти). Дори и да не постигне консенсус, добре е РГ 18 да знае каква е позицията на регулаторния орган – дори и да има разминавания или различни гледища. Не вижда нищо притеснително в това.

Лилия Райчева би препоръчала Съветът да се придържа към това, което законът изисква от СЕМ – именно СЕМ да се произнесе или да има становище по текст, който вече е минал през Комисията и е препратен от нея към СЕМ. Вероятно могат да възникнат и други съображения при обсъждането в Комисията по гражданско общество и медии, които да нанесат видоизменения на този текст. Накрая, когато има един консолидиран текст, той може да бъде предоставен на СЕМ и Съветът, спазвайки закона, да излезе със свое становище. Тогава СЕМ ще може да защити тези текстове, около които се е обединил. Ако междуременно са настъпили промени, също ще има възможност да се произнесе. Затова нейното предложение е на този етап СЕМ да се въздържа от становище, а да го даде, когато получи консолидирания текст.

Мария Стефанова е на мнение, че текстът ще бъде изпратен на СЕМ за съгласуване от МС, а не от НС.

Бойчо Кулински е на мнение, че докато се работи още по текста, СЕМ следва да даде становище. Затова той е за междинно становище по този текст, а дали законодателят ще се съобрази с него, това е друг въпрос.

Мария Стефанова предложи СЕМ да гласува двете предложения: сега Съветът да подготви становище и то да влезе в РГ 18 и предложението на Лилия Райчева – след като бъде изпратен на СЕМ проекта за съгласуване от МС.

Маргарита Пешева набеляза няколко въпроса, които смята, че трябва да залегнат в това становище. Представеният текст е минал през многократни обсъждания от СЕМ – в огромната си част СЕМ е съгласен с тях. Има няколко неща, които смята, че трябва да се обсъдят. Едно от нещата е свързано с държавния мултиплекс. Тъй като законът е устройствен за БНТ и БНР, СЕМ е настоявал и е имал воля в този текст да се разпише, че ще се даде на БНТ мултиплекс, защото аргументът, представен от г-жа Зина Трифонова, не е достатъчно убедителен за нея (че до 2 години ще има нов медиен закон). От гледище на ЗРТ Съветът може да пледира да защити обществения интерес – на БНТ, и СЕМ отново да застане зад идеята за държавен мултиплекс. Въпросът е дали сега Съветът ще даде междинно становище или ще даде становище, когато МК го изпрати. Ако Съветът тактически смята, че трябва да изчака и да получи официално с придружително писмо проект от името на МК, предлага СЕМ да се обедини около тази идея и тогава по-внимателно да прецени дали има конфликтни текстове; дали може Съветът да се обедини с консенсус по всички проблеми. В името на консенсуса отегля предложението си за междинно становище и приема Съветът да даде становище, когато МК официално предостави на СЕМ проекта за становище (законодателна инициатива имат МК и МС). Доц. Пешева начерта най-общо проблемите, по които СЕМ да се изкаже: публичния регистър, за § 9а, за БТК, за държавния мултиплекс на БНТ, а при възникване на други проблеми, те да се отразят.

СЕМ гласува с 8 гласа „за”, когато бъде изпратен до СЕМ официално проекта за мнение, тогава Съветът да се обедини около едно общо становище.

ПО ТОЧКА „ВТОРА“:

По докладна записка от Борислав Шабански (вх. № 013-301/19.03.2008 г.) относно искане за издаване на регистрация за осъществяване на радиодейност, постъпило от името на „Роса – България“ ООД – СЕМ гласува с 8 гласа „за“ решение за издаване на удостоверение за регистрация за осъществяване на радиодейност: създаване на радиопрограма с наименование Радио „Роса“, специализиран (музикален) профил, разпространявана чрез кабел и сателит на територията на страната.

ПО ТОЧКА „ТРЕТА“:

Маргарита Пешева изложи докладна записка относно възможните действия на СЕМ при лицензирането на нови радио- и телевизионни аналогови програми (вх. № 013-300/17.03.2008 г., приложена към Протокол № 14).

Бойчо Кулински е на мнение, че представената докладна е програмна – тя поставя кръгове от проблеми, които стоят пред СЕМ и които Съветът трябва да решава. Смята, че от нея трябва да се извадят на първо време най-съществените задачи. Смята, че приоритетите са разработване на новите документи за радио- и телевизионните конкурси и да стартира конкурсите за предоставените от КРС свободни честоти – за повече от 140 оператори. Това предлага Съветът да започне като работа още на следващото си заседание. Иначе, приветства докладната – счита, че е много сериозна и задълбочена и с грижа представена на вниманието на СЕМ.

Мария Стефанова е заявила това намерение още в началото на годината (то е залегнало в плана на СЕМ)). В плана за работа на СЕМ е записана задачата, че Съветът трябва да си пренапише процедурата и критериите за предстоящите конкурси. На второ място – от изключителна важност е не да се хвърля СЕМ и да обявява конкурси и да се чуди по какъв начин да ги обявява, а принципно да се решат въпросите. Дали е възможно СЕМ да направи среща с КРС и да се помисли първо отново да се поискат свободните честоти, защото сроковете по обявяване на конкурси, отдавна са изтекли. По-важното нещо, което е стратегическо – дали не е възможно да се помисли за една обща стратегия с КРС: част от малките местни честоти да бъдат събрани на едно място, да се превърнат в една по-голяма (има се предвид с по-мощен предавател) честота. С това се постига следното: радиостанцията, която спечели, ще има по-голяма аудитория; ще се чува от няколко населени места и, от друга страна – по този начин да се противостои на трансграничното замърсяване, от което се оплакват всички жители от пограничните райони на страната. Проблемът, както е известно, не е в това, че прониква трансгранично замърсяване, а, че не се чуват българските радиостанции; проблемът е и в ръководството на българското въздушно движение (РВД), което не дава необходимото разрешение на всички места, на КРС да увеличи мощността на съществуващите предаватели. Най-общо, СЕМ има две задачи: да поправи процедурите и критериите (това решение Съветът отдавна е взел) и втората – да бъде проведена среща с КРС и заедно да се помисли дали въпросът с трансформациите на местните честоти в регионални е възможен, в какви срокове, а след това Съветът да поиска от КРС свободния радиочестотен ресурс и да обяви конкурси.

Мая Вапцарова е съгласна, че има много оплаквания от това, че не се чуват българските радиостанции – например, кметът на гр. Русе се е възмутил, че не се чува българското обществено радио, а се слушат само румънски радиостанции. Затова предлага СЕМ да се

обедини около едно по-стратегическо решение по отношение на информационните формации, които най-напред да се извършат в пограничните райони, а след това и в курортите.

Лилия Райчева предложи Съветът да не се занимава по-нататък с никакви действия по аналогово лицензиране на телевизии. Струва ѝ се, че преди да се обмисля методика, критерии и т.н., както и за обявяване на нови радиоконкурси, да се влезе в страницата на АБРО, където има данни за радиостанциите, които принадлежат към 5-те чужди групировки, стъпили в страната. Тези чуждестранни инвеститори, които имат търговското си право, усилено са подпомагани от СЕМ в намеренията си да променят параметрите на лицензиите. В този смисъл, това, което в момента се излъчва, не е заявеното в началото, дори не е същото от преди година – две. Като се преценят новите дадености, тогава може да се прецени до края на годината в кои райони да се обявят нови радиоконкурси. Този път обаче, на Съвета му е необходима позитивна категоричност. Относно трансграничното замърсяване не смята, че то може да се преодолее с обявяване на конкурси и не е работа на Съвета да преодолява трансграничното замърсяване, което не е в полето на СЕМ, с обявяването на конкурси, нито с обединяване на местни честоти в регионални и т.н.

Бойчо Кулински отново изказа благодарност на Маргарита Пешева за внесената докладна – тя е провокирала разговори за проблеми, които са били встрани от вниманието на СЕМ. Отново повтаря за задачите пред Съвета (в подкрепа на Мария Стефанова) за новата документация, за критериите, които възможно най-бързо трябва да се утвърдят от СЕМ, а след това – разговор за среща с КРС, за да се изясни предложената за реализация техническа възможност (къде е най-необходимо като географски район да се проведат конкурси и след това, да се усвоят свободните честоти чрез обявяването на конкурси).

Милен Вълков е съгласен с отразените въпроси в докладната на Маргарита Пешева, които Съветът трябва да пристъпи да разрешава. Не вижда причина да не се направи среща с КРС – комисията работи от няколко месеца вече в пълен състав, така че е добре да има среща. Милен Вълков напомни за две внесени докладни – едната е от 08.01.2007 г. и от 09.01.2008 г., в които става въпрос за критерии и процедури, т.е. СЕМ да си оправи „кривините”, с които всички са се сблъскали по време на осъществяването от СЕМ радиоконкурси. Затова не вижда никаква пречка Съветът да работи в тези две направления. Изказва благодарност на Маргарита Пешева, че е направила опит да сумира всички задачи на Съвета.

Мария Стефанова е на мнение, че Съветът трябва в най-скоро време да се срещне с КРС, като отбеляза и още един въпрос, който Съветът трябва да обсъди с комисарите – осъществяването на плана за наземно цифрово телевизионно излъчване, защото изпълнението на този план е възложено на КРС и на СЕМ. Г-жа Стефанова обобщи двете големи теми – предмет на срещата с КРС: аналоговото и цифровото лицензиране. Предлага и поема ангажимент срещата да се състави през следващата седмица.

Маргарита Пешева неслучайно е внесла докладната преди срещата с КРС. Комисията неведнъж е заявявала, че политиката на СЕМ в областта на лицензирането е право на СЕМ, т.е. изборът на съответните градове, в които Съветът евентуално ще открива радио- или телевизионни конкурси изобщо не е в компетенциите на КРС и комисарите категорично отказват да се произнасят по тази тема. Би искала да обърне внимание и върху това, че КРС не иска да дава целия свободен честотен ресурс, а ще искат да знаят каква е политиката на СЕМ и ще дадат тези честоти (или ще ги потвърдят), за които СЕМ наистина има желание и воля да обяви конкурси. От тази гледна точка, вижда, че Съветът не е готов да обсъжда своята политика в областта на лицензирането.

Поканена да даде мнение, Веселина Петрова счита, че на предстоящата среща с КРС СЕМ трябва да обсъди въпросите, свързани с обявяване на конкурсите за цифрово телевизионно радиоразпръскване и залегналите приоритети в плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно разпръскване, тъй като СЕМ е декларирал своята воля да работи за цифровизацията и това е най-важният проблем, който би могъл да се обсъди предварително, преди да бъде приет от НС ЗИД на ЗРТ. Що се отнася до изработване на методика и на критерии за избор на 2 български програми, това ще бъде на един последващ етап, като не може да се произнесе доколко членовете на КРС е уместно да бъдат включени в РГ. Що се отнася до приоритетите на СЕМ при лицензирането на нови програми, това е воля на регулаторния орган, който следва да определи дали и как ще провежда бъдещи конкурси през тази година. Обърна внимание върху това, че Съветът следва да има предвид ограничения ресурс на администрацията на СЕМ (провеждането на конкурси е натоварено и тежко и, ако се стигне до решения за откриване на конкурси за радиодейност, те трябва да бъдат с по-ограничена бройка, предвид възможностите на администрацията). По отношение на аналоговите конкурси за тв програми – Съветът е заявил своята позиция миналата седмица и смята, че не следва да си преразглежда позицията и да обсъжда обявяването или откриването на нови конкурси за телевизионна дейност. Съгласна е, че въпрос на целесъобразност е къде точно ще бъдат открити конкурсите.

Борислав Шабански изложи следните факти: в момента в СЕМ има около 700 заявления и толкова отговори от КРС за честоти. Ако се върви с темпове – по 30 конкурса за година, това означава още 10 години да се провеждат конкурси. Затова смята предложението на г-жа Стефанова като правилно, което онагледя с пример. Отправяйки запитване СЕМ към КРС за малки населени места в стратегически региони, и след това, обявявайки конкурси (примерно в градовете Малко Търново, Айтос, Царево и Ахтопол – примерът е с проведените конкурси), КРС формално отговаряйки на писмата на СЕМ (така зададени) изчислява честотния ресурс така, че той да покрие само това населено място. Няма бизнес медиен субект, който да може да поддържа такъв пазар. Следователно, преглеждане на честотния ресурс, с оглед даване на по-добри точки на излъчване, по-големи височини на антените, ще доведе до по-ефективно използване на този ресурс в значително по-голям брой честоти, които ще бъдат на по-голяма територия разположени. Освен това чисто технически предавателите на КРС понастоящем са така изчислени, че те са насочени към вътрешността на страната и по никакъв начин не е погрешно на навлизането на чуждестранни програми на територията на Р България. Следователно, може да се извърши такова реструктуриране и препланиране на честотния ресурс в определени региони, като се съобрази със съответните географски дадености, както и от стратегическа гледна точка за страната. Подкрепя това предложение, още повече, че СЕМ не е изпълнил задължението по закон в 14-дневен срок Съветът трябва да проведе конкурси. Затова следва да се намери една правна фигура съвместно с КРС, според която решенията за свободен честотен ресурс да бъдат преформулирани – отново да се отправят запитвания до КРС, като изчисляването вече на тези честоти, да бъде от специалисти на КРС, които да кажат подходящите гледни точки, на базата на запитването от СЕМ. Това може да стане и затова Съветът следва да го изпълни. Вторият съвет на г-н Шабански към СЕМ е, Съветът да не избързва от гледна точка на обявяване на конкурси, поради това, че ако се наложи СЕМ да обяви конкурси за цифровите програми, това означава, че сроковете трябва много ясно да се съобразят, за да не се затрупат и съвпадат с други конкурси, които СЕМ е обявил и ще трябва по някакъв начин да коригира. Следователно е добре да се проведе такъв разговор с КРС и да започне да се подготвя документацията, която трябва да бъде актуализирана относно правила,

методика, критериите и провеждането на конкурсите. Още, по отношение на воден разговор за оператори, излъчващи на основание § 9а, ал. 2 (тъй като въпросът е засегнат в докладната на доц. Пешева), това са оператори с програмни лицензии, но със спорни далекосъобщителни лицензии. Припомни, че СЕМ се е обединил да не предприема нищо в тази посока, тъй като тези далекосъобщителни лицензии скоро ще изтекат. С оглед на нестабилната ситуация около тях, е по-добре тези далекосъобщителни лицензии да бъдат оставени до края на срока на действието, както и да не се поставят на внимание.

Мария Стефанова предполага, че никой от съветниците не се съмнява, че СЕМ трябва да проведе среща с КРС, както и да започне работа по нова процедура. Предлага в състава на РГ да бъде включена доц. д-р Лилия Райчева (която винаги отправя конструктивна критика).

Лилия Райчева изказа благодарност за предложението, но смята, че вече няма нужната тежест в Съвета, тъй като е в ротация. Мисли, че не е много разумно човек в нейното положение да се занимава с тази дейност, а да бъде привлечен човек със стабилно присъствие в СЕМ.

Според **Маргарита Пешева** в състава на РГ трябва да бъдат включени поне няколко члена на СЕМ и един – двама експерти. Смята, че трябва да участват директорите на дирекциите „Правни дейности” и „Лицензиране”, както и че е редно да се знае и виждането на КРС относно работната група – от колко души да се състои, и как КРС ще се включи и на какъв етап в нея.

Съветниците възразиха срещу предложението КРС да бъде включвана в РГ по изработването на процедурата.

Маргарита Пешева смята, че при обвързаното лицензиране и при участието на СЕМ и КРС в експертните комисии, в които се попълват експертни оценки, въз основа на предварително оповестени критерии, крайно време е да се включи КРС и да каже своето мнение по отношение на критериите – кои работят или не работят. Практиката в областта на радиоконкурсите досега е показала, че по критерия технологичен проект попълването на експертните оценки от СЕМ, не е достатъчно редно. Доц. Пешева предлага нещо по-различно. Ако ще се обсъждат критериите, и ако е налице обвързана процедура в областта на лицензирането, тогава да има обща РГ.

Мария Стефанова предлага на предвидената среща, комисарите да бъдат попитани дали имат желание да участват в подобно начинание.

Лилия Райчева подкрепя частично предложението на Маргарита Пешева, както и предложението на Мария Стефанова за среща с КРС. Тя лично смята във връзка и с двете предложения, че Съветът трябва да бъде много добре подготвен. Затова предлага на някое от следващите заседания Съветът да разгледа какво точно му предстои да прави, като след това направи и механизмите. Иначе, наистина опитът при конкурсите е показал някои дефицити, като посочи и още един. Колегите от КРС, като участници в тези ЕК, дават една и съща оценка, която още повече че не произтича от тях, а от експерти на по-ниско ниво. Оказва се, че в ЕК участват членове на СЕМ и участват експерти от КРС. Затова е добре тези проблеми предварително да бъдат обсъдени в СЕМ, след което да се направи срещата с КРС и задачите една по една да започнат да се изпълняват.

Мария Стефанова е набелязала въпроси към КРС и е добре и останалите да подготвят своите въпроси към комисарите. Естествено е всичко това да бъде споделено предварително в СЕМ, за да има Съветът едно стабилно институционално поведение и да бъде постигнат максимален резултат от тази среща.

Маргарита Пешева отбеляза, че винаги при провеждане на срещи с КРС Съветът е подготвял предварително въпроси. Затова смята, че първият въпрос следва да бъде свързан с лицензирането на цифрови телевизионни програми (всички проблеми, отнасящи се до

цифровото лицензиране). Второ – проблемите, свързани с документацията (дали ще участват в обща РГ); трети въпрос – дали КРС е готова да предостави на СЕМ обобщени данни по отношение на някои градове, както и за радиоконкурсите.

След проведеното обсъждане СЕМ взе следните решения:

- Ще проведе среща с КРС по обсъдени на заседанието въпроси (датата на срещата ще уговори председателят на СЕМ, Мария Стефанова);
- Съветът възлага на дирекциите: „Правни дейности”, „Лицензиране” и „Мониторинг” в двуседмичен срок (за заседанието на 01 април 2008 г.) да внесат предложения относно документите по конкурсната процедура – методика, критерии, правилници.

ПО ТОЧКА „ЧЕТВЪРТА”:

Веселина Петрова изложи докладна записка от Златка Георгиева относно получено писмо от ОС на НМС „Техника” (вх. № 013-282-01/17.03.2008 г., приложена към Протокол № 14). Предложението, изложено в докладната, е СЕМ да изпрати писмо до ОС на НМС „Техника”, в което да бъде уведомен синдикатът, че СЕМ не е оторизиран да предприеме действия по поставения от тях въпрос и, че спорът подлежи на разглеждане и решаване съгласно трудовото законодателство.

Според **Райна Николова** в конкретния случай не става въпрос само за трудава-правен въпрос – въпросът за финансирането на БНТ и на БНР е въпрос, към който всяка година СЕМ има отношение (към техните субсидии). В аргументите, които г-н Валерий Тодоров е застъпил в разговор по повод съкращенията в БНР (на честването на БТА), е съществувала тезата, че той открива нови програми, а от него се искат съкращения; освен това особен е статутът на БНР. В това писмо се съдържа подобен намек – че БНТ предстои и планират стартирането на нова програма - доколкото си спомня през м. септември м.г. в пресата е излязла информация, че е заложено съществуването отделно на фолклорна, на спортна програма, на филмова програма, която да се излъчва по кабел. Още повече, че въпросният синдикат е посочил основанията и изключенията, които се допускат. Доц. Николова не би се съгласила, че тези механични съкращения биха могли да се допуснат в БНР и в БНТ, защото е била свидетел на механични съкращения, направени в БНТ през 1997 г. На принципа съкращения на 10% тогава са съкратени 200 души от БНТ чрез механичното намаляване на администрацията, предвид факта, че министерства, агенции и други ведомства са се разрастнали главоломно през последните 2 години. Има обаче 2 изключения, които се отнасят до БНР и до БНТ, и те са свързани с това, че медиите се финансират на базата на норматив – час праграма и на второ място – че същите тези изисквания за съкращения са свързани с изключения по отношение на творческия персонал в културните институции, каквито безспорно са БНР и БНТ. Затова смята, че този въпрос СЕМ следва да обсъди с ръководството и на БНР и на БНТ. Също така, в друг порядък смята, че трябва да обсъди въпроса доколко и как са били предвидени предварително такива съкращения при определянето на бюджетните субсидии на БНР и на БНТ. Затова не е съгласна с проекта на отговор, че това е трудово-правен въпрос, защото наред с темата на колективния трудов договор, Съветът може да постави на ръководството въпроса, когато бъде покането за отчета си (за да попита кога възнамерява да сключи този колективен трудов договор, както и защо е намаляла рекламата). Струва й се, че в тези два случая СЕМ трябва да има конкретна позиция, именно при тези съкращения, за да не бъдат поставяни БНР и БНТ под общ

знаменател, защото става въпрос за творчески организации и не би следвало по този начин да не бъде зачитано това изключение, каквото те представляват по своята същност. Иначе, може да се окаже, че и БНТ и БНР ще имат след време проблеми – ще се окаже, че те са съкращавали хора, защото е трябвало да се съобразят с постановление, което допуска изключения. В този случай, смята, че СЕМ трябва да използва получения сигнал, за да разговаря и с ръководството на БНР и на БНТ, за да може да окаже подкрепа на тези две медии.

Мария Стефанова също е на мнение, че СЕМ трябва да проведе срещи с ръководствата на тези две медии – това е право и задължение на СЕМ. Убедена е, че те биха се отзовали, още повече в такъв сложен момент. От друга страна обаче, разсъждава върху това, че СЕМ също трябва да извърши съкращения на 12 %. Въпросът със съкращенията е поставен с обсъждането на бюджетите през миналата година. СЕМ е информиран за това на среща в МФ. Въпросът със съкращенията е поставен при обсъждането на бюджетите на БНТ, на БНР и на СЕМ (всеки поотделно). Смята, че това е въпрос и подход на мениджъра на тези две медии, защото в Съвета Спаска Янева е докладвала как следва да постъпи СЕМ от м. юли нататък. Това е политика на правителството в момента, която е продиктувана от конкретни европейски договорки. Съкращенията трябва да бъдат извършени – като въпросът е в какъв обем (дали 12 % е малко или много), но това могат да кажат ръководните екипи на тези две медии. СЕМ естествено трябва да подкрепи решенията на мениджърските екипи.

Лилия Райчева напомни задачата на СЕМ да упражнява надзор на действията на мениджърските екипи. Именно по тази причина се е наложило да бъде освободен генералният директор преди време поради взето от него решение, което не е съгласувал тогава с УС на БНТ. Смята, че СЕМ следва да изказва мнения след среща с УС на БНТ. Припомня, че в концепцията на г-жа Пръмова (първата ѝ концепция) се е съдържала информация, че тогава следва да бъдат съкратени 600 души. Още по времето на Милен Велчев като министър на финансите и преди идването на г-жа Пръмова подобен проблем е съществувал и пред предишните ръководства на БНТ. От друга страна, наистина хората са много като състав в БНТ, но същевременно припомня за идеята на БНТ да стартира програма „София” (както такава е имало в БНР и която е осъществена). Още, в процеса на цифровизация се очаква (още повече, ако СЕМ защитава позицията си да има държавен мултиплекс, с който да гарантира повече програми на БНТ освен „Канал 1”, това означава, че тези повече програми се очаква да се правят и от повече хора. От наблюденията ѝ как си отиват хора от БНТ в подобни ситуации, се оказва, че по-качествените хора като че ли първи напускат медията. Струва ѝ се, че въпросът не е еднозначен – той касае живи хора и самия мениджмънт на медията. Затова предлага СЕМ да направи среща с УС на БНТ, още повече, че приближава 25-ти март, когато приключват първите 6 месеца от управлението на г-жа Пръмова. Нейното предложение към Съвета би било от сега да помисли за дата, на която да покани УС, да ги изслуша с доклада за 6-те месеца, както и за финалните 3 месеца на предишния мандат. На срещата могат да бъдат поставени, както този, така и други невралгични за медията въпроси. Лилия Райчева предупреждава също, че ако от някой от тази маса отново се опита да направи интрига (каквато е направена от изказването ѝ, че СЕМ трябва да подкрепи БНТ за отменяне на члена от ЗРТ, който я ограничава в използването на рекламното време в прайм тайма, като тя е изпратила копие от доклада на Уляна Пръмова) предупреждава, че ще публикува своето изказване в пресата. Отново предложи преди Съветът да се произнесе по конкретния въпрос, да се срещне с УС на медията. Смята, че БНТ се нуждае от подкрепа, каквато Съветът може да ѝ окаже.

ПО ТОЧКА „ПЕТА“:

Мария Стефанова отбеляза прехода, направен от Лилия Райчева към тази точка (предвид обсъждането на писмото от ОС на НМС „Техника“. Смята, че Съветът може да насрочи среща с УС на БНТ на 01 април (да бъде дадена седмица да се подготвят), но тъй като тогава е ден на лъжата и в случай, че не се хареса на съветниците, може да се направи срещата следващия ден – на 02 април. (Предложение от доц. д-р Лилия Райчева с вх. № 013-302/18.03.2008 г е приложено към Протокол № 14). Отбеляза още, че „не разбира много направеното предупреждение“ на Лилия Райчева.

Лилия Райчева приема предложението на Мария Стефанова да се даде време на УС на БНТ да се подготвят, но би искала да напомни, че следващата седмица предстои на СЕМ отново избор – на вр.и.д. председател. Това също трябва да залегне в плана на СЕМ за следващата седмица. Затова не смята за уместно през седмицата СЕМ да се среща с КРС (подкрепя предложението на Маргарита Пешева за срещата си с КРС Съветът да бъде повече подготвен), а за срещата с БНТ – съгласна е СЕМ да даде време на медията наистина да си структурира нещата, както и СЕМ да има позиция да подкрепи медията, а не да я излага на нежуни напрежения.

Милен Вълков апелира към съветниците да подхождат деликатно към дирекция „Техника“ в БНТ, която е една от най-големите. Подкрепя предложението за среща и обръща внимание на СЕМ, че в БНТ има още и други синдикати.

Людмил Стайков категорично подкрепя предложението за среща с ръководството на БНТ, дори и предвид изисквания от други места (както в случая държавата има изисквания за съкращения) се използват като добре дошли, когато дадено ръководство иска да намери законов начин да се освободи от известни бройки и от конкретни хора. Затова тази среща е важна, за да се разбере дали това не е нещо, което е дошло като желано за БНТ, ако то може аргументирано да се обясни, или наистина това би затруднило в бъдеще работата и се явява като една мярка не в интерес на развитието на телевизията.

Маргарита Пешева смята, че основната цел на срещата е 6-месечният отчет на втория мандат на г-жа Пръмова и на новото ръководство на БНТ. СЕМ трябва да е много внимателен и да не се намесва в оперативната дейност на медията и на управителното ѝ тяло. Смята, че въобще не е работа на СЕМ как ще се извършат съкращенията, кога ще се извършат, дали трябва да се извършват. Това е работа на БНТ – Съветът няма право да се намесва в оперативната работа на ръководството нито в програмната политика. Затова не би подкрепила по тази тема СЕМ да прави среща с БНТ. Ако БНТ поиска среща със СЕМ по широк кръг от въпроси, този въпрос може да се засегне, но би могло да се изтълкува и превратно, че СЕМ превишава своите правомощия по закон и се намесва в територии по оперативното управление на медиите, които законът не му е дал. Обръща внимание, че СЕМ не е избрал РГ. Продължава да инициира създаването на РГ, като предлага доц. д-р Райна Николова в състава.

Райна Николова изказа благодарност, но си прави отвод от работни групи, свързани с лицензиране, мониторинг и т.н. Отправя молба към колегите, когато имат предвид сформирани на РГ, да предлагат на първо време себе си (счита, че това е нещо, което е предмет на доброволен избор) и да не я предлагат в работни групи Ако проявява интерес да участва в работни групи, сама ще изяви такова желание.

След проведеното обсъждане СЕМ гласува с 8 гласа „за“ решение да проведе среща с УС и с генералния директор на БНТ на 01 април 2008 г. от 10,00 часа – т. „първа“ от дневния ред на редовното заседание на СЕМ.

Бойчо Кулински, връщайки се към поставения въпрос относно писмото от НМС „Техника“ отбелязва, че не възразява срещу среща с ръководството на БНТ, но ако срещата е иницирана от ръководството на БНТ по този въпрос. Същото важи и за БНР. Срещата относно отчета, е регулярна и не поставя за нея въпроса. Помоли да му бъде пояснено постановлението за съкращенията – пита дали това не касае администрацията от тези творчески институции. Още, СЕМ е избрал тези хора с определени концепции и, ако те не могат да ги реализират поради изтъкнатата причина (съкращаване на определени хора, програми от творческия сектор) пита дали не може да бъде разискван въпросът. Смята, че във формален порядък въпросът може да бъде поставен, но СЕМ не може да се намесва в мениджърската политика и в програмната политика, от друга страна – те не поставят този въпрос; от трета страна – ако на изслушванията на отчетите за 6-те месеца се оправдаят, че не са изпълнили своята концепция поради извършените съкращения, тогава се получава едно разминаване и конфликт.

СЕМ се обедини, че ако ръководството на БНТ постави този въпрос, той ще бъде разгледан и ще се види какво смята ръководството по него.

Лилия Райчева постави на вниманието на СЕМ предложението си (първата точка от нейното предложение е за среща за изслушване на отчета – за приключване на първия мандат на БНТ – за последните три месеца, и за първите 6 месеца от втория мандат). Припомни, че преди време е предложила СЕМ да направи матрица, която да бъде изпращана на генералните директори на двете обществени медии. Отчетът да обхваща и отчетите на регионалните центрове по какъв начин изпълняват концепциите на генералните си директори и най-вече – изискванията за събиране на реклами. Приятно впечатление ѝ е направило при отчета на генерални директор на БНР, че някои от центрoвете изпълняват на 100 % отредените им проценти за реклама. В БНТ е погрешно мнението, че имат само 15 мин. на ден – те имат 30 мин. на ден (регионалните центрове имат по 6 мин. на ден). Важен проблем е събирането на средствата от реклама. Второто предложение на Лилия Райчева е относно двата члена от ЗРТ, които възпрепятстват използването на рекламното време в прайм тайма. Смята, че е добре това да не присъства в ЗРТ – както не присъства чл. 107. Т.е. трябва да има равнопоставено третиране. Усещала е, че в много от изказванията на БНТ се визира как медията е ограничена в рекламното си време в прайм тайма. Обръща внимание върху предстояща от следващата година европейска препоръка, за ограничаване на бюджетните субсидии за обществените оператори. В този смисъл националните обществени оператори следва да се подкрепят, за да могат те да получават повече средства по линия на рекламата. Затова предлага СЕМ да подкрепи специално БНТ. Това е предложението ѝ, както и Съветът да изработи матрица, по която и БНР и БНТ да си правят отчетите, която да съдържа – в едната част доколко съответства програмата, която излъчват, на програмната им лицензия, доколко и на кой етап е стигнало изпълнението на концепцията на избрания генерален директор и още два пункта, които ѝ се струват важни: доколко се изпълнява възможността те да получават субсидии чрез рекламата и доколко и как се развиват външните продукции съобразно рейтинга им. Струва ѝ се, че СЕМ трябва да проведе сериозен разговор с УС на БНТ и да се чуят какви мерки те набелязват за по-доброто управление на медията. Затова не смята, че не е редно СЕМ да ги попита за въпросните съкращения – именно СЕМ дава становище за бюджетната субсидия (а тя е свързана и със средствата за заплати). Възниква въпросът, ако се извършат тези съкращения и 200 човека се съкратят, дали това означава, че за следващата година субсидията на БНТ ще падне с това количество средства, което е отредено за плащане заплатите на тези 200 души, или средствата ще останат и ще бъдат разходвани за повече и по-качествени програми.

Маргарита Пешева се отнася с уважение към доц. Райчева и се отнася с уважение към благородните ѝ подбуди, но има някои съображения и съмнения. Първият проблем е свързан с много сложната ситуация в някои от страните членки на ЕС и с тенденцията за намаляване на абонатните такси – дискусии и дебати за отпадане на таксите за издържане на обществените оператори (има предвид случващото се във Франция: предложението на Саркози да се въведе данък върху крайни устройства, с които да се събира субсидия за обществените радио- и телевизионни програми, а да отпадне т.нар. абонатна такса). Смята, че не е редно СЕМ да инициира именно това – доколкото си спомня имало е инициатива преди известно време и предложението не се е приело. Следва да се има предвид, че ще има реакция и от страна на частния сектор, на частните национални оператори – те много отдавна пледират за още по-големи ограничения (нещо, което тя не подкрепя). Според тях БНТ се издържа с твърде голяма субсидия – от българските данъкоплатци. Не смята за редно СЕМ да инициира едно подобно предложение – това не е работа на СЕМ. Ако законодателят реши, той сам ще премахне това ограничение. Иначе, поддържа мнението на доц. Николова, че систематиката на § 9а е там и неговото действие е изтекло. Относно предложението на Лилия Райчева – може да се постави въпросът от доц. Райчева на срещата, но не приема СЕМ да инициира предложение към МК.

Лилия Райчева поясни предложението си – предложението трябва да постъпи от БНТ, а СЕМ да има становище по отношение на него. Смята, че БНТ трябва да бъде свободна да има избор, а не да има само 5 мин. за реклама в прайм тайма.

Оставя настрана въпросът доколко мониторингът на СЕМ е чувствителен по отношение на прекъсването на публицистични предавания за реклами (такива има доста в търговския ефир). Още, поставя на вниманието логото на „Глобул“, което стои в декора на „Музик Айдъл“. Смята, че със своите действия СЕМ не съдейства на обществения оператор.

Мария Стефанова обобщи мнението на повечето от съветниците този въпрос да бъде поставен от СЕМ на срещата на 1-ви април.

Маргарита Пешева припомни относно подаденото искане от БНТ за свободната честота за телевизия „София“.

ПО ТОЧКА „ШЕСТА“:

Във връзка с поканата за участие на генералния директор на БНР, Валерий Тодоров, в 14-та Радиоасамблея на Европейския съюз за радио и телевизия, която ще са проведе на 17 и 18 април 2008 г. във Вилнюс, с домакинството на Литовското радио и телевизия, **СЕМ гласува с 8 гласа „за“ решение за командировката на г-н Валерий Тодоров.**

Приложени материали към Протокол № 14:

1. Проект на ЗИД на ЗРТ с вх. №
2. Докладна записка от Б. Шабански с вх. № 013-301/19.03.2008 г.
3. Докладна записка от доц. д-р М. Пешева относно възможните действия на СЕМ при лицензирането на нови радио- и тв аналогови програми с вх. № 013-300/17.03.2007 г.
4. Докладна от Зл. Георгиева с вх. № 013-282-01/17.03.2008 г.
5. Предложение от доц. д-р Л. Райчева за среща с УС на БНТ, с вх. № 013-302/18.03.2008 г.

6. Писмо от БНР за командировка на г-н Валерий Тодоров (участие в 14-та Радиоасамблея)
с вх. № 013-296/14.03.2008 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Бойчо Кулински	Лилия Райчева
Людмил Стайков	Маргарита Пешева
Мая Вапцарова	Милен Вълков
Райна Николова	Стефан Димитров	отсъства.
Мария Стефанова		
И.д.председател			